

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
D. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Súlyos panaszok

hangzottak el a Magyar Párt központi intézőbizottsági ülésén, amelynek lefolyásáról és határozatairól már legutóbbi lapszámunkban beszámoltunk. Közvetlenül a parlament megnyitása előtt összegezték a magyarság sérelmeit és panaszait úgy, hogy rövidesen alkalom nyílhat a felirati vita kapcsán az ország színe előtt feltárni a politikai és társadalmi harcban elszenvedett sebeinket. A párt parlamenti csoportja bizonyára nem általánosságok felsorakoztatására fog szorítkozni, hanem bizonyítékokkal alátámasztott konkrét eseteket hoz a törvényhozás tudomására. És mert így lesz, a kormánynak sem szabadna általános keretek között mozgó választ adni, hanem az eléje terjesztett eseteket a szigorú objektívitás szemüvegén át nézve megvizsgálni és a szükséges szankciókat is alkalmazni. Hiszen a pártvezetőség maga is megállapította, hogy nem minden esetben a kormány által inaugurált rendszerről van szó, hanem helyi hatóságok hatalmaskodásairól.

Az iskolai, egyházi és kulturális, valamint gazdasági sérelmeken túl azonban van valami, amit a kormánynak már régen észre kellett volna vennie és éppen az ország nyugalma és békéje érdekében megakadályozni. Ez annak a sajtónak az állandó igaztása a romániai magyarság ellen, amelyre nem tudjuk alkalmazni sem a hazafias, sem a sovíniszta jelzőt, mert ezek tartalmán túlmenően a legképtelenebb vádak emelésében és a legféltelenebb igazgatásokban éli ki magát. A fővárosi úgynevezett nagy lapokon is teltett az Odorhoiciu megjelenő Glas Romanesc, mely egyenesen új Szent Bertalan-éj illátásba helyezésével fenyegeti meg a magyarságot. Rendkívül elszomorító az ilyen jelenléte és megdöbbentő, mert hiszen ezek a cikkek a cenzura védelme alatt jelennek meg és így bizonyos hatósági színezetet nyernek ezáltal. Amikor a cenzura számos helyen nem engedi meg azt sem, hogy a megtámadott magyarság védelmében a magyar újságok ezekre a cikkekre válaszoljanak és így a helyreigazítás jogától is megfosztják őket?

mit gondoljon a román olvasó? És milyen érzelmeket kelt az egyszerű falusi gazda lelkében az ilyen tömeggyilkolásra szóló felhívás, amelyet cenzurázott lapokban olvas? Nem kell-e azt gondolnia, hogy ez olyasvalami, ami megengedett, ami az ország érdekében való? Nem megmérgező-e ez a román közhangulatnak? Van-e ez a közhangulatnak, amelyet az állandó vádaskodások ugysz felzaklatnak? A felszólítástól a tanács végrehajtásáig csak egy lépés választ el és utána hiába jönnek a pilátusok, mosván kezüket, hogy ők nem ezt akarták.

Amikor az összes politikai vezérek hangoztatják, hogy az ittlől nemzetkétségek létét el kell ismerni azzal is, hogy a törvényben biztosított jogokat megadják nekik, akkor valahogyan furcsán festenek ezek az engedélyezett igazgatások. Olyan igazgatások ezek, melyek teljes egészében kimerítik a büntető-törvénykönyvben körülírt cselekményeket.

Ugyanakkor pedig a kormány adjon utasítást a cenzurának, — ha már ugyanis megvan — hogy az ilyen közreveszedelmes cikkek megjelenését akadályozza meg. Mert ez az igazi hivatása.

Carol király lelkes ünneplése keretében ment végbe a parlament ülészakának megnyitása

Vasárnap délelőtt nyílt meg a parlament őszi ülészakája, amelyet a hagyományos ünnepélyes formák között Carol király trónbeszédével nyitott meg.

Megjelent a megnyitó ülésen Mihai nagyvajda trónörökös is, akit felsőes atyjával együtt hosszantartó lelkes ünneplésben részesítettek a teljes számban megjelent szenátorok és képviselők.

Az uralkodó a trónbeszédében elsősorban melegekedésének adott kifejezést az eddig megoldott parlamenti feladatok felett és kiemelte, hogy a gazdasági élet javulása mellett remény van az államadósságok teljes fedezetének előteremtésére az idei költségvetés keretében. Felsorolta azután a trónbeszédében azokat a törvényjavaslatokat, amelyek az újjáépítés munkáját betetőzni hivatottak. Különösen kihangsúlyozta a törvénykezés egységesítésére, a miniszteri felelősségre és a közbizony védelmére vonatkozó törvényeket. Megemlékezett a sajtótörvény tervezetéről is, amely hivatott lesz összhangzásba hozni az irás szabadságát az irásért való felelősség elvével.

A trónbeszéd ezután foglalkozott a hadsereg fejlesztésének szükségességével, mert ez biztosítja a békének és a határok védelmének. A kormánynak a hadügyi szükségletek kielégítésére meg-

kezdett munkát tovább kell folytatnia.

Románia — hangsúlyozta az uralkodó — külpolitikájában továbbra is folytatja az eddigi külpolitikai vonalvezetést. A cél a béke és a határok biztosítása.

Ezeket a célokat Románia a Népszövetség keretein belül és az eddigi szövetségesekkel való viszony kimélyítése által kívánja elérni. A békét szolgálja a kisántant szövetség és a Balkán-államok szövetsége. A kisántant megbonthatatlan egységet alkot, amelyet csak meg erősített a jugoszláv régensherceg és a csehszlovák köztársasági elnök bucarestii látogatása, nem kevésbé a királynak nemrégiben Prágában viszonzott látogatása. Foglalkozott azután a trónbeszéd a mai aggodalmas külpolitikai helyzettel, amellyel szemben a király az összes pártok egyesülését kívánja.

Szólt a belső harcok ellen és végül Isten áldását kérte a parlament munkásságára, amelynek ülészakát megnyitottak nyilvánították.

A trónbeszéd felolvasását percekig tartó lelkes éljenzés követte. Utána a liberális párt parlamenti csoportja értekezletre gyűlt össze, amelyen Brătianu Dinu beszédet mondott és arra hivatkozott, hogy a háború után Romániához csatolt egyes tartományokban

bizonyosfokú elégedetlenség mutatkozik a parlamenti tisztségek betöltése miatt. Ezért elhatározta, hogy legalább a mostani negyedik ülészakában jóváteszi ezt az igazságtalanságot és a szenátus elnökségét erdélyi politikusként ajánlják fel. A képviselőházban megmaradna az eddigi elnök, a szenátus elnöke viszont erdélyi ember lenne.

Brătianu után Tătarescu miniszterelnök is felszólt és azon reményének adott kifejezést, hogy az egyetértés továbbra is megmarad a liberális párt parlamenti csoportjában és a megkezdett munkát sikerül befejezni. Helyesli Brătianu Dinu tervét a parlamenti elnöki tisztségek betöltése tekintetében és ezért azt javasolja, hogy a képviselőház elnökévé válasszák meg újra Saveanut, a szenátus elnökévé pedig Lapedatu Alexandrut.

Ugy a szenátus, mint pedig a kamara hétfőn délután tartotta meg első rendes ülését. A szenátus ülése tegnap délután négy órakor kezdődött Dimitriu elnöklete alatt. Az ülésen a kormány több tagja is résztvevett.

Dimitriu rövid megnyitó beszéde után Purcareanu szenátornak adta meg a szót, aki az elnöki tisztségre újból Dimitriut ajánlotta.

Az indítvány elhangzása után nyomban

Gondoljuk, hogy a magyar képviselők is erre az álláspontra helyezkednek és ezt a kívánságot fogják előterjeszteni a felirati vita kapcsán. Erre pedig nem lehet az a válasz, amit a legutóbbi parlamentmegnyitás alkalmával Titulescu felelt,

mert ez nem külpolitikai kérdés. Nem függvénye annak a külpolitikának, amelynek irányításához semmi köze az itteni magyarságnak és amint a román külpolitika vezetésére nincsen befolyása, még kevesebb lehetősége van erre egy külállammal szemben. Román állampolgárok panaszairól és sérelmeiről van szó, amelyek megszüntetése és orvoslása a román kormány hatáskörébe tartozik. Reméljük, hogy a kormány és a román pártok is így fogják látni a kérdést és nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is elejét veszik a további kilengéseknek.

A sajtószabadság védelmében is hozott határozatot a Magyar Párt intézőbizottsága és tiltakozott a lapbetiltások ellen. Sajnos az elmúlt évek folyamán nem egy lapbetiltás történt a magyar sajtó berkeiben és olyan lapokat ért ez a rendszabály, melyek közönsége a Magyar Párt célkitűzéseivel kétségtelen. Ezek ügyében egy kissé elkésettnek

tűnik a párt állásfoglalása és a mostani határozatnak az a látszata van, mintha a Brassói Lapok érdekében történt volna. Egy kissé különösnek tűnik ez a tiltakozás, mert hiszen a Brassói Lapok igazán minden egyéb célt szolgálhat, csak éppen a Magyar Párt és a magyarság érdekeit nem; az állásfoglalás pedig azt a látszatot kelti, mintha a Magyar Párt azonosítaná magát a Brassói Lapok irányával. A sajtószabadság sérelme, ha bármilyen lapot tiltanak be, de talán mégsem a Magyar Párt hivatása vele szemben álló orgánunk védelmére kelné akkor, amikor éppen elég más sérelem orvoslásáról kell gondoskodnia. Ennyit szükségesnek tartunk leszögezni ezen határozattal összefüggésben.

Volt az intézőbizottságnak még egy elvi jelentőségű döntése, amely mellett nem szabad szó nélkül elhaladni. A magyar ügyvédek keresztény és nemkeresztény megkülönböztetésével kapcsolatban keletkezett vita, mely eredetileg csak a sajtóban folyt, nyert jelentőségben azzal, hogy a Magyar Párt is szükségesnek látta ebben az ügyben, illetve ezzel ügyvel kapcsolatban felfogását nyomatékosan nyilvánosságra hozni. Helytálló véleménye a múltban is az volt és most sem

változott: „nem tesz különbséget keresztény és zsidóvallású magyarok között, akik magukat a magyarság közösségébe tartozónak vallják”. Véleményünk szerint, ha ezt a régi álláspontját most újból időszerűnek tartotta leszögezni, úgy ezt minden félreértést kizáró módon kellett volna tennie. Ha talán így gondolja is, de szavakba nem foglalta, hogy a magyar közösségbe való tartozásnak kizárólagosnak kell lennie. Tehát magyar az, vallására való tekintet nélkül, aki a magyar népi közösséghez tartozónak vallja magát és semmiféle más népi közösséghez nem tartozik. Csak ilyen meghatározás hozhat teljes tisztázást ebben az ügyben. Láttuk ugyanis, hogy vannak olyan magyarpárti tagok, akik összeférhetetlen tartották, hogy diszes pozíciókat töltsenek be más nemzeti jellegű szervezeteknél és amikor választásra népszerűsültek, — nem a Magyar Pártot választották. Amint ezt a múltban is hangoztattuk, szükségességét nyilvánítjuk most is: meg kell szüntetni a népi kettőséggel való csalfa játékot. Ez érdeke a magyaroknak is, a Magyar Pártnak is és a többi nemzeti közösségnek is.

Dimitriu emelkedett szólásra és ezeket mondotta:

— Mélyen meghat a szenátusnak irántam megnyilvánuló bizalma, de bármennyire is értékelem ezt a figyelmet, engedjék meg, hogy egy körülménynek még nagyobb jelentőséget tulajdonítsak. Az önök gesztusa bizonyára személyemnek szól, de

amikor az ország legfőbb ura felhívást intéz az összes lelkek egyesülésére, akkor nagy hiba lenne, ha a szenátusban teret kapna a személyi harc.

Az első példát nekünk kell szolgáltatni és ezért az ország egyik legkedvesebb tartománya iránti szeretetem jeléül, megköszönve egyben az önök bizalmát, visszalépek a jelöléstől és arra kérem önöket, hogy helyettem Lapedatu Alexandru válasszák meg, aki azt az Erélyt képviseli, amelyet emberi hatalom nem tud tőlünk elszakítani.

Amikor a nagy taps, amely beszédét félbeszakította, elcsendesedett, Dimitriu folytatta beszédét:

— Így tehát egyetlen jelölt van és nem hiszem, hogy elenezni fogják Lapedatu Alexandru megválasztását.

Erre újabb taps hangzott fel, majd Dimitriu jelentette, hogy Lapedatu elnökké való megválasztását kimondja és fel-

szólította Lapedatu, foglalja el az elnöki széket.

Lapedatu ezután őszinte köszönetét fejezte ki úgy a többség, mint a kisebbségi szenátoroknak, akik szintén csatlakoztak ünnepléséhez.

— Köteles vagyok önöket arról biztosítani — mondotta —, hogy magatartásom ugyanaz lesz a kisebbségekkel szemben, mint a többséggel. Megválasztásom mélyebb értelmű, a csatolt területeknek az anyaországgal való szolidaritását fejezi ki és ezért megtisztelő reám nézve az önök választása. Végül elismerő szavakkal szólt elődjéről, Dimitriu volt elnökről, aki példát mutatott az egymás iránti megértésről.

A szenátus azután Alimanisteanu, Sandulescu, Purcareanu, Banescu, Ciugureanu és Hakmann személyében megválasztotta az alelnököket.

A kamara hétfő délutáni ülését Stanescu Justin nyitotta meg és Saveanu ajánlotta ismét az elnöki tisztásra.

A kamara egyhangulag újból megválasztotta Saveanu,

aki megköszönte az iránta megnyilvánult bizalmat és hangoztatta, hogy igyekezni fog ennek a bizalomnak megfelelni.

A kamara alelnökeinek a következőket választották meg: Fortino, Lobontiu, Partenie és Dan.

Milliomosok minden osztályban csak

Gheorghe Stănoiu

főelárusítónál,

ahol az első osztályban a következő főnyereményeket húzták ki:

EGY MILLIÓ LEI

Anexa 211.291 S.

EGY MILLIÓ LEI

Anexa 211.291 S. II.

Lei 250.000 Anexa No. 150.199

Lei 100.000 Anexa No. 200.887 | Lei 100.000 Anexa No. 37.142

Lei 50.000 No. 295.906

Lei 50.000 No. 7906 S. II.

Lei 50.000 No. 200.044

Lei 50.000 No. 10.129

Lei 50.000 No. 7906 S. I.

Lei 50.000 No. 11.529

Az 1 milliót nyert sorsjegyet a craiovai fiók adta el, míg a másik milliót egy bucureştii mérnök nyerte

Belgium szenzációs nyilatkozata

Tiltakozás helyett megegyezést kell létesíteni Németországgal és higgadt tárgyalások során kell megvizsgálni a kívánságok jogos voltát

Németország — miként jelentettük — felmondta a versaillesi szerződésnek azt a záradékát, amely a német birodalom területén áthaladó vízi utak nemzetközi jellegére vonatkozik.

A német kormány ezen elhatározása az összes érdekelt államoknál élénk visszhangot keltett.

Ugy politikai körök, mint pedig a lapok élénken foglalkoznak ezzel a ténnyel. Párisi jelentés szerint a francia külügyminiszterium vasárnap este ebben az ügyben hivatalos közleményt adott ki, amely válasznak tekinthető Németország lépésére. A közlemény szerint a nemzetközi folyamegyezménynek a felmondása abban a pillanatban történt, amikor a rajnai folyambizottság éppen olyan intézkedéseket akart foganatosítani, amelyekkel a versaillesi békeszerződésnek a víziutakra vonatkozó szakaszait pótolhatták volna.

Ezeket az intézkedéseket a német-francia egyezmény alapján hozták létre, amely egyezmény a német birodalom kezdeményezésére jött létre.

Hasonló egyezmény szabályozta az Elba folyó hajózásának ügyét. Az Odera folyó hajózásának szabályozásáról szintén folytak tárgyalások. A francia kormány ebben a kérdésben érintkezésbe lép a többi érdekelt hatalommal, egyben utasította a Strassburgban időző francia folyami delegációt, hogy mondja fel a Raj-

nára vonatkozó megállapodást, amely január elsején lépett volna életbe.

Bécsben az osztrák sajtó nagy cikkekben foglalkozik Németország lépésével. A lapok megállapítják, hogy a versaillesi szerződés záradékának felmondása különösen Svájcban keltett nagy izgalmat, amelynek — miként Ausztriának — nincsen a tengerhez vezető útja.

Hangsúlyozzák, hogy Németország elhatározása nem lehet döntő a dunai kérdésre. Nagy érdeklődéssel tekintenek a Bécsben üléselőző Duna-bizottság határozata elé.

Londonban a lapok mind vezetőhelyen foglalkoznak Németország legújabb cselekedetével. A Times azt írja, hogy Hitler német birodalmi kancellárnak az a szokása, amellyel békeszerződéseknek neki kellemetlen szakaszait egymásután felmondja, már kezd egyhangúvá válni. Ez a lépés egyáltalán nem rokonszenves, hanem szinpadias gesztus Németország részéről a többi állammal szemben.

A Daily Telegraph úgy látja, hogy a versaillesi szerződés záradékának felmondása megnöveli azokat az aggodalmakat, amelyekkel a világ Németország terveivel szemben viselkedik.

Németország lépése a folyamokon vesztélyezteteti a békés kereskedelmet és

ezért szomszédai körében nyugtalanságot kelt. A Morningpost megállapítja, hogy nyolc hónap óta nem volt szombat, amely Németország szempontjából szenzációs lett volna. Németország most gondoskodott róla, hogy az elmúlt szombat azzá legyen. A lap szerint ez a tulajdonképpen kisebb jelentőségű ügy csak arra való, hogy nagyobb ügyeket készítsen elő.

Ez kisebb erőszak, amelyet majd nagyobb erőszak követ. Ilyen volna például Danzig városának visszacsatolása Németországhoz.

Az angol alsóházban tegnap Atlee őrnagy arra kérte Eden külügyminisztert, nyilatkozzék Németország lépésére vonatkozólag. Eden a következőket mondotta:

— Németország kormánya az utóbbi évek folyamán többször fejezte ki elégedetlenségét a folyók hajózási intézkedéseivel szemben. A múlt esztendő májusában Hitler kijelentette, hogy a folyók ellenőrzésének kérdésében csakis békés megegyezés esetén hajtja majd végre az intézkedéseket.

Az erre vonatkozó tárgyalások folyamatban voltak és Anglia legnagyobb sajnálatára éppen abban az időben mondta fel Németország egyoldalulag az erre vonatkozó szerződést, amikor a tárgyalások még folyamatban voltak. Nem azért fejezzük ki sajnálkozásunkat,

mert az eljárás folytán Németország kereskedelmét nagyobb kár érné, hanem azért,

mert az ilyen eljárás megnehezíti a nemzetközi megoldásokat.

Atlee őrnagynak arra kérdésére, hogy ezek után maradt-e még valami vissza a versaillesi szerződésből, Eden nemmel válaszolt.

Delbos francia külügyminiszter, aki több napon át vidéken volt, visszaérkezett Párisba és azonnal megkezdte az érdekelt államok diplomatáival a tárgyalásokat a német kormány által tett lépéssel kapcsolatban. Még nem tudják, hogy milyen alakban kezdik meg az akciót.

Lehetséges, hogy az érdekelt államok együttesen intézzenek jegyzéket Németországhoz, de az is lehetséges, hogy hasonló tartalommal külön-külön jegyzéket küldenek Berlinbe.

Párisban biztosra veszik, hogy Belgium és Csehszlovákia is csatlakozni fog az akcióhoz.

A Brüsszelben megjelenő Intransigeant Belge című lap szerint nevetni kell, ha az ember a francia sajtóban olvassa, hogy Németország lépése ellen az államoknak együttesen tiltakozniuk kell.

Németországot olyannak kell venni, amilyen. A tiltakozás nem változtat a dolgon semmit. Jó volna helyett higgadtan tárgyalni Németországgal és tárgyilagosan megvizsgálni, hogy kívánságai mennyire jogosak és méltányosak. Az igazság elől nem lehet elzárkózni és azért tiltakozás helyett megegyezést kell Németországgal létesíteni.

Párisban nagy feltűnést keltett a félhivatalos belga lap cikke. Ugy látják, Belgium ezzel is tudtára akarja adni Franciaországnak, hogy nemzetközi ügyekben nem számíthat a belga kormány támogatására.

Két kínos incidense is volt a palesztinai angol királyi bizottság teljes ülésének

Jeruzsálemben tegnap ült össze a palesztinai helyzet megvizsgálására kiküldött angol királyi bizottság teljes ülésre, amelyen Anglia főmegbízottja elnökölt. Az ülésre körülbelül kétszáz vendéget hívtak meg. Alig kezdett bele az angol főmegbízott megnyitó beszédébe, amikor az olasz konzul hirtelen indulatosan felugrott a helyéről és eltávozott. Először nem tudták ennek magyarázatát adni, később azonban kiderült, hogy miért távozott az olasz konzul a teremből. Megállapították ugyanis, hogy vele egy

sorban körülbelül öt székyire tőle a császári Abessziniá palesztinai konzulja ül. Miután a Nészövetség még mindig létező államnak tekinti Abessziniát, a jeruzsálemi angol főbiztos is a diplomáciai testület tagjai közé számítja a palesztinai abesszini konzult és azért hívta meg a gyűlésre anélkül, hogy ezzel Olaszországot meg akarta volna sérteni. Egy másik kínos ügye is volt a tegnapi ülésnek és pedig az, hogy az arab vezetők, akiknek szintén küldtek meghívót, nem jelentek meg.

Csak 1 krém tartalmaz *Euceritet*: a **NIVEA-KRÉM**

Ez döntő fontosságú! Mert a bőrön Eucerit nem helyettesíthető meg a legdrágább luxuskrémekkel sem!

Véres hajnali ütközetben a nemzeti csapatok áttörték a vöröseket madridi frontját

A spanyol nemzeti felkelők és a vörös milícia között Madrid birtokáért folyó harcban fordulat állott be. A nemzeti csapatoknak sikerült megfelelő légi és tüzérségi előkészítés után hétfőn hajnalban áttörni a vöröseket frontját.

A nemzeti csapatok átlépték a Manzanares folyót és az álmukban meglepett vöröseket nagy veszteségeket szenvedtek. Ezekben a harcokban elesett Mente kommunista vezér, Miaja tábornok, a vörös csapatok főparancsnoka pedig súlyosan megsebesült.

Madrid egységes védelme már nem lehetséges és most már csak elszigetelt csapatok küzdenek az ostromlókkal. A vörösök igen nagy veszteségeket szenvedtek.

A felkelők légi flottájának tíz repülőgépe újabb bombázaport zúdított a vörösökre. Nemszak sok vörös katona, hanem számos polgár is életét vesztette ez alkalommal, mivel a kommunisták nem engedték meg a polgárságnak, hogy bombabiztos helyekre meneküljön.

A nemzetiek burgosi kormánya hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a nemzeti csapatok elfoglalták Madrid déli részeit és azoknak tisztogatása folyik. A vöröseket támadása lanyhulóban van.

Madrid északi részén a nemzetiek benyomultak az egyetemi városrészbe és annak számos épületét elfoglalták.

A hivatalos jelentés beszámol még arról is, hogy a nemzetiek egy hadihajója elsüllyesztett egy szovjethajót, amely a vörösök részére hadianyagot szállított.

A madridi védelmi bizottság is adott ki hivatalos jelentést, amely cáfolja a nemzetiek győzelmeit. Eszerint a nemzetiek nem keltek át a Manzanares folyón és négy óra hosszat tartott heves támadásukat sikerült visszaverni.

Ugy látszik, a vörösök nem nagyon bíznak benne, hogy sokáig tarthatják már Madridot. Erre vall az a körülmény, hogy Caballero a Havas-ügynökség tudósítójának adott nyilatkozatában azt mondta, hogy

Madrid nem kedvező hadászati hely és annak a nemzetiek által való elfoglalása legfeljebb erkölcsi jelentőségű, de a polgárháború folytatása tekintetében semmi jelentősége nincsen.

A madridi védelmi bizottság jelentései

szertint a leghevesebb harcok a Manzanares folyón való átkelésért a Francia-hídnál folytak.

Végül is a nemzeti felkelők csapatai kénytelenek voltak visszavonulni.

Veszteségeik igen nagyok. A kormánycsapatok légi támadásokat elhárító ütegeket állítottak fel azokon a részeken, amelyek leginkább vannak kitéve a légi támadásoknak. A kormánycsapatok repülői bombákat dobtak a nemzetiekre.

A sevillai rádió hétfőn délután két órakor hivatalos jelentést adott ki, mely szerint Varela tábornok csapatainak a kormánycsapatok minden cáfolata ellenére is sikerült átkelni a Manzanares fo-

lyón és hatalmukba kerítették az egyetemi negyedet.

Párisi lapok jelentése szerint Madrid ostromának történetében fontos volt a hétfői nap. A nemzeti csapatok már bevonultak a főváros belsejébe és rövid pár óra múlva ott minden középületen a nemzeti kormány piros-arany-piros lobogója fog lengeni.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy a nemzeti felkelő csapatok a Francia-hídnál hétfőn délelőtt tizenegy órakor átlépték a Manzanaresre. A nemzeti repülőgépek bombákat dobtak a madridi északi pályaudvarra, amely lángokban áll.

Vakmerő rablás történt fényes nappal az egyik budapesti nagy bankszékházában

Budapesten tegnap délből néhány perccel tizenkét óra után az Angol-Magyar Bank Vilmos császár-uti székházában vakmerő rablás történt. Eddig még ismeretlen tettesek huszezer pengőt raboltak és a zsákmánnyal sikerült eltűnniük.

A pénzügyben megjelent egy másik banknak a szolgálja, hogy harmincötezer pengőt felvegyen. A pénzt ki is fizették neki és pedig csupa száz pengős köteggel. A bankjegycsomókat egy kis asztalkára helyezte és ott számolta azokat. Számolás közben egy szürke ruhás fiatalember állott mögötte és többször megszólította. A szolgál kérte, hogy pénzolvasás közben ne zavarják, mire a szürke ruhás fiatalember nem is háborgatta tovább. Nemsokára azonban va-

lasi hátulról erősen tarkón ütötte a szolgát. Ez erre megfordult, de senkit nem látott a maga közvetlen közelében, hogy kérdőre vonta volna. Mire aztán visszafordult az asztalkához, amelyen pénze feküdt, megdöbbenéssel vette észre, hogy abból hiányzik két köteg száz pengős csomag, összesen huszezer pengő. A szolgál azonnal lármát csapott, mire rögtön lezárták a kapukat és átkutatták az épületet, a rablótak azonban már nem találták meg. Ugy látszik, hogy ezeknek sikerült a rablás elkövetése után nyomban kimenekülni az épületből. Valószínű, hogy odakint autó várakozott rájuk, amelyen elhajtottak. A bank a rablók nyomravezetőinek ezer pengő jutalmat ígért ki.

Husz év után megtalálta utcára tett egyetlen gyermekét

A világháború idején a budapesti Andrassy-ut egyik háza előtt pályába kötött gyermeket találtak. A pályában cédula volt, amelyen a gyermek anyja közölte, hogy a csecsemőt Balog Lászlónak hívják és azért volt kénytelen kitenni az utcára, mert éhezett és képtelen gyermekét felnevelni. A csecsemőt a budapesti lencsházba utalták,

majd onnan az aradi lencsházba került. Iskoláinak elvégzése után kitanulta a hentesipart és azóta az egyik aradi hentes szolgálatában állott. Néhány hónap előtt Balog László elhatározta, hogy felkeresi szüleit. Az egyik aradi tudakozó iroda segítségével közleményeket helyezett el a román, magyar, csehszlovák és jugoszláv lapokban, de eredménytele-

nül. Ekkor a rádióhoz folyamodott. A rádió közlését a clujai cseh konzul is meghallotta, aki, mivel Balog László a komárommegyei Csicsó községben született, érintkezésbe lépett a csehszlovák hatóságokkal. A kutatás alapján megállapították, hogy Balog László anyja Budapesten él. Sikerült is megtalálni, mire Balogné vonatra ült és átjött Romániába. Aradra éppen akkor érkezett amikor fiát operálták. A műtét után megláthatta fiát, akitől husz év előtt vált meg. Megható volt anya és fia találkozására, akik mindketten sirva fakadtak. Az asszony aztán elmondotta, hogy férje hősi halált halt, gyermekét nem tudta nevelni és ezért nem volt más megoldása, mint hogy jó emberek gondjaira bizza gyermekét. A háboru után sokáig kereste egyetlen gyermekét, de sehohsem találta, míg most Aradon viszontlatta.

Magyar ifjak közleményei

A Magyar Párt ifjusági szakosztálya november 17-én, kedden este 9 órakor taggyűlést tart, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri.

Az ifjusági szakosztály november 21-én, szombaton este 9 órai kezdettel a Magyar Házban nagyszabású őszi szeszonnnyitótáncmulatságot rendez, amelyre a tagokat és a közönséget ezuton is meghívják. A táncmulatság rendezősege megkezdte a megfelelő előkészületeket, hogy a közönségnek olcsó, de kellemes szórakozást biztosítson. Meghívók igényelhetők a népirodában, telefon 10-15.

Az első nyomdászegyesület jubiláris közgyűlése

A timisoarai grafikai munkások vasárnap ünnepelték meg nyolcvanötödik évfordulóját annak, hogy városunkban megalakult az első nyomdászegyesület. A jubileumra eljöttek a bucurestii, clujai, aradi, oradeai és más városokbeli nyomdászok szervezeteinek képviselői. Todorescu Vazul, a timisoarai nyomdászok szervezetének elnöke, nyitotta meg a diszkozgyűlést, üdvözölte a megjelenteket és felolvasta a beérkezett nagyszámú üdvözlő táviratot. Megemlékezett Liesecke Sándor nyomdásrról, akinek kezdeményezésére 1851-ben az egyesület megalakult. Spielmann Károly alelnök németül és Magyarri Lajos titkár magyarul ismertette az egyesület történetét. Azután a rokongyesületek és más szervezetek képviselőinek üdvözlései következtek. Este a Nótorny-féle vendéglőben háromszáz személy részvételével társasvacsora volt, amelyen a nyomdászok dalárdája és zenekara is közreműködött.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300 egész évre 600 lei.
Köztisztviselőknek, közhatalosoknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 8, negyed-
évre 15, félévre 30 pengő.

Telefon:

—52. este 10 óra után 14—69 vagy 2—

A „Temesvarer Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

November 16-tól november 22-ig váro-
sunkban a következő gyógyszerárak tartan-
ak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Mercy-utcában levő
Weisz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Daclor-uton levő Jah-
ner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-bulevardon levő
Mária-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő
Ungváry-gyógyszertár.

A V. kerületben a Corvin-gyógyszertár
és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszerára
állandó éjszakai szolgálatot tart.

A zálogcédula

sajnos egyre nagyobb népszerűségnek örv-
rend, már alig akad olyan ember, aki ne hor-
dozna a tárcájában néhányat. Feltéve, hogy van
tárcája. Mert akad olyan gondterhelte-
halandó is, akinek tárcája sincsen, így a na-
drágja hátsó zsebében hordozza azokat a bi-
zonyos ominózus cédulákat, amelyek a be-
csapott gyűrűjét, ingó megmászát, óráját
helyettesítik és az idő állása helyett a lejá-
ratokra figyelmeztetnek. De mire is szolgál-
na a tárca, ha egyszer hiányzik a belválo-
pé? Szóval a zálogház a mi takarékpénz-
tárunk, ahova gyors segítségért fordulunk. Ez
az idők tényálladéka és ezt általában olyan
jól tudjuk a gyakorlatból, hogy bizony feles-
leges, hogy épp ezt a témát vegye tollára a
közíró. Azonban már az sokkal érdekesebb
kérdés, hogyan kerül a királyi korona a
zaciba? Jámbor hitünk szerint ugyanis soha-
sem mertük volna elképzelni, hogy ilyesmi is
megtörténhessen. Mivel azonban a mai kor
a korlátlan lehetőségek diadalmas korszaka,
arról értesíthetjük a szives olvasót, hogy az
egyik pozsonyi bank zálogosztályán ilyen
érték is található. A spanyol király elhunyt
nővérének, Izabella infánsnőnek, a tulajdona
ez a korona, melyet más kincsekkel együtt a
forradalom színteréről mentett át Csehszlová-
kiába. Az átmentés azonban nem sikerült
végelegesen, mert az infánsnő férje, Zamojsky
János gróf, olyan megfontolatlanul gazdál-
kodott, hogy végül még a koronára is köl-
csönt kellett felvenni. Zamojsky gróf ugyan-
is nemcsak arról híres, hogy királyi vérből
származik, hanem nevezetesen a könnyelmű-
ségéről is. Egy millió cseh koronát adtak a
koronára. De minden remény megvan, hogy
azt karácsonykor ki fogják váltani. Jó is lesz
így, mert az aztán igazán nagy szegény vol-
na, ha kalapácsával koppintva így szólna a
becsüs:

— Brillánsokkal, gyöngyökkel kirakott
korona! Ki ad többet érte? Először, másod-
szor, harmadszor... (F.)

— Eljegyzés. Smutny Sylviát,
Smutny Artur dr., a lengyel kompenzá-
ciós társaság igazgatójának leányát, el-
jegyezte Sulic a Johnny dr. ismert fő-
városi jogtanácsos.

— Halálozás. Stern Móric timisoarai
kereskedő nyolcvannégy éves korában meg-
halt. Temetése ma délelőtt tizenegy órakor
lesz a zsidó temető halotti csarnokából.

A katonai hatóság írásos engedélye ellenére is a csendőrmester feloszlatta a Magyar Párt gyűlését

A Magyar Párt Crisan-telepi tagozata
vasárnap délelőtt tizenegy órára az o-
tani Dinu vendéglőben tartandó vá-
lasztmányi ülésre kért engedélyt és azt
a vármegyei prefektúra ajánlására a
hadbíró irásban ki is adta. A tagozat
vezetője az engedélyt bemutatta a
Crisan-telepi csendőrmesternek, aki
arra ceruzával azt írta rá, hogy az ülést
nem engedélyezi. Amikor erről vasárnap
délelőtt a választmányi ülésre a központ
képviselőjében megjelent Páll György
és kísérelve értesült, hivatkozással arra,
hogy a csendőrmesternek nincsen joga
ceruzáz megjegyzéssel a hadbíró irás-
engedélyt érvényteleníteni, az ülést meg-
tartotta. Azon különben teljesen politi-
kamentesen a következőket határozták
el: 1. Az elnöki állásra az elköltözése
miatt lemondott Szentmihályi De-
zso helyére Urbonyi János alelnököt

A KISÁNTÁNT ÁLLAMOK ÉS A FEGY-
VERKEZÉS EGYENJOGUSÁGA. Fővárosi
jelentés szerint a külügyminisztérium most
adta ki hivatalos jelentését a bécsi osztrák-
olasz-magyar értekezlet jelentésének azon
részére vonatkozólag, amely a fegyverkezés
egyenjogságáról szól. A külügyminiszte-
rium leszögezi, hogy a kisántánt államok
még 1933-ban világosan körvonalozták hoz-
zájárulásukat a fegyverkezési egyenjogság
kérdésében, azonban azzal a feltétellel, hogy
annak megvalósítására tárgyalásokat kezd-
jenek az államok és egyben a biztonságra
nyujtsanak kézzelfogható biztosítékokat.

Magyar ifjak kulturális délutánja. A
Magyar Párt ifjúsági szakosztálya vasárnap
délután öt órakor tartotta meg az őszi első
nagy kulturális délutánját a Magyar Ház
nagytermében, amelyet a közönség zsufo-
lásig megtöltött. Péter János elnök han-
gulatos megnyitó beszéde után dr. Kovács
Gézáné művésziesen játszott a zongorán
Liszt Ferenc egyik rapszódiaját, majd Do-
minich László nagy felkészültségre valló tör-
ténelmi tanulmányt olvasott fel, amelyben
élethíven esetelte a XVII. század Középeuró-
páját. Nits József fratelián református
pálész ezen kor költészetéről beszélt. Az elő-
adás keretében Orbán Balázs tárogatón
rég melódiaikat mutatott be. A műsort,
amelyet Péter János záróbeszéde fejezett be,
a közönség nagy tetszettel fogadta és az
egy szereplőket lelkesen megtapsolta.

Meghalt Krecsányi Ignác özvegye. Buda-
pesten nyolcvanegy esztendőskorában meg-
halt özvegy Krecsányi Ignácné Kiss
Vera, egykor híres színésznő. Az elhunyt
Aradon született és tizenhét éves korában
lépett a színi pályára Kecskeméten Krec-
sányi Ignác társulatánál és két év mul-
va már férjhez ment igazgatójához. Pályája
kezdetén operetténekesnő volt, később naiva,
majd szalonszobret és végül komika. Első-
rendű színésznő volt, de férje mellett a szín-
társulat vezetésében is nagy szerepet ját-
szott. Timisoarán, Budán és Pozsonyban
nagy népszerűségnek örvendett. Különös ké-
pesége volt, hogy új tehetségeket fedezzen
fel. Az ő érdeme volt leginkább, hogy Krec-
sányi Ignác társulata mindenkor elsőrangú
erőkből állott. Tíz év előtt halt el a férje,
akinek több emléktárgyat részben a buda-
pesti Nemzeti Színház muzeumának, részben
pedig a színészegyesületnek adományozta.
Utolsó éveit teljes visszavonultságban tö-
ltötte.

2. December 5-én este jótékony-
célú társasvacsorát rendeznek. 3. Az évi
közgyűlést december 6-án délután három
órákor tartják meg. A gyűlés folyamán
volt, amikor megjelent a csendőrmes-
ter és kérdőre vonta a jelenvoltakat,
amiért az ő engedélye nélkül összejöttek.
Páll dr. főtitkár hivatkozott a szabály-
szerű engedélyre, amelyet a tábornok is
alírt. Erre a csendőrmesternek az
volt a válasza, hogy ő jobban tudja, mi
van a Crisan-telepen, a gyűlés folytatá-
sát nem engedi meg és felszólított min-
denkit a távozásra. Ennek újabb tiltako-
zás kíséretében eleget tettek. A Magyar
Párt bányai központja ezzel kapcsola-
tosan elhatározta, hogy a Crisan-telepi
csendőrmester eljárásáról jelentést
tesz a vármegyei prefektusnak, a csend-
őrpáncsnökságnak és a hadbírósnak is.

A Hazamir zsidó dal és kulturegyesület
vasárnap, november 22-én délelőtt tizenegy
órákor a zsidó hitközségnek I. Gheorghe La-
zar-utca 5 szám alatti dísztermében rendez-
te a közgyűlést tart.

Bojincáné-Kulesár Juliska növen-
dékeinek sikere. Bojincáné-Ku-
lesár Juliska énekeskislójának két tehet-
séges növendéke színpadra szerződik.
Schipper Olga a cluji operához ka-
pott szerződést, ahol Olteanu Olga mű-
vésznővel fog szereplni. Tejnora
Citta, Tejnora Aurel mérnök leánya, a
cluji magyar színházal kapott szerző-
dést. Bojincáné-Kulesár Juliska növen-
dékeit nemcsak énekekben képezi ki, ha-
nem eredményes színjátszási oktatásban
is részesíti azokat.

Elhunyt uriaszony. Özvegy Cse-
des Dávidné, született Naschitz Ilka, hosz-
szu szenvedés után hatvanöt esztendőskor-
ában meghalt. Az elhunyt felesége volt né-
hai Csendes Dávid ismert timisoarai nyon-
dásznak, a Csendes Testvérek cég egyik
megalapítójának, aki tizenkét év előtt hunyt
el. Csendes Dávidné ismeretes volt szívósá-
gáról és életét mindenkor teljesen családja-
nak szentelte. Halálát gyászolja két fia, Jenő
és Artur, unokája Veronka, nővére Löwy
Jakabné, született Naschitz Sarolta és nagy-
számu rokonság. A gyászolók között van-
nak a Csendes, Naschitz, Fischer és Harzer-
családok. Temetése ma délután négy órákor
megy végbe a zsidó temető halotti csarnoká-
ból.

Nyolc millió ember áll fegyverben.
A Népszövetség most adta ki az 1936/37.
évre szóló úgynevezett katonai könyvét.
Ebből kiderült, hogy az egész világon
8.2 millió ember áll fegyverben. A há-
boru előtt 7.6 millió katona állott álla-
ndóan fegyverben. A haditengerészetnél
545.000 ember teljesít szolgálatot. A
tényleges katonák száma az utóbbi öt
esztendő alatt 1.7 millióval emelkedett.

Méreg — és — akasztás. Borzal-
mas módon vált meg az élettől a ma-
gyarországi Pét községben Ihasz
Imre ácsmester. A végső nyomorba ju-
tott, elkeseredett ember nagymennyi-
ségű mérget vett be, azután felvágta
karjain az ereket és minden megmaradt
erejét összeszedve, felakasztotta magát.
Mire megtalálták, már halott volt.

Házasság után tömegnérbaj

a címe Sárka Ferenc és Darkó Magda
szerelemi regénye legújabb fejezetének
Annak idején, mikor a leányzóktetés
miatt Budapesten letartóztatott Sárka
Ferenc orvost a fogházból kibocsátót-
ták, kilenc társasági fiatalembertől
lovagias elégtételt kért, mivel azok áll-
tóság becsmerlően nyilatkoztak róla. Az
ügy becsületbíró elé került és huzó-
dott. Közben Sárka Ferenc feleségül
vette Darkó Magdát, akivel boldogan él
A becsületbíró most hozta meg ité-
letét, amelyben kimondta, hogy Sárka
Ferenc pároajkipes és negyvenyolc
órán belül sorra meg kell verkednie ki-
lenc ellenfelével. Az erre vonatkozó tár-
gyalások már megkezdődtek.

Madách Imre új mauzoleumban
pihen. Alsósztrégován a Madách-
család sírboltjában állandóan feltört a
talajviz és ezért a Kisfaludy Társaság
elhatározta, hogy az Ember tragédiája
költőjének külön mauzoleumot építtet.
A mauzoleum a csehszlovák hatóságok
engedélyével elkészült és abban már el-
helyezték Madách Imre koporsóját.

Stelecu Mihai gyilkosa fogságban
maradnak. Az ilfovi törvényszék vád-
tanácsát ismételtlen foglalkoztatta a
nagydiák az ügye, akik a kórház
ágyon agyonlőtték Stelecu Mihál
volt vasgárdista vezért. A diákok védői
a vizsgálati fogság meghosszabbítását
kérték, mert remélik, hogy ezzel meg-
gyorsítják az előzetes vizsgálat befeje-
zését. Az ügyész is a letartóztatás me-
gerősítését kérte, nemcsak a vizsgálat,
hanem a közbiztonság érdekében is. A
törvényszék vádtanácsa azután további
harminc napra megerősített a vizsgá-
lati fogságot.

SZÉP ASSZONYOK HÜ BARÁTJA A LYSOFORM!

Haszáljon valódi LYSOFORM-ot, hogy
megszabaduljon az örökös félelemtől, hogy
védekezhesen a kellemetlen megtelepedés
ellen, akadályozza meg a fertőzést, a bakte-
riumok, a nem kívánatos csirák megtelepe-
dését. Nyugtassa meg magát rendszeres és
idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öb-
litésekkel. A biztos hatás és megbízható
LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, ki-
mértve nem kapható.

Hideg és esős idő. A vasárnapi
derős idő után hétfőn az időjárás le-
hűvösödött és egész napon keresztül
esett az eső. Tegnap délelőtt tíz órákor
hat, délután négy órákor pedig hétfő fok
meleget mutatott a hőmérő. A meteoro-
lógiai intézet jelentése szerint élénkebb
szél várható helyenkint átmeneti derü-
léssel, sok helyen azonban köddel és
esővel, a hőmérséklet átmenetileg némi-
leg emelkedik.

Selma Lagerlöf: Amikor én kislány
voltam. A Nobel-díjas, világhírű írónő-
nek gyermekkori visszaemlékezéseit ol-
vashatja páratlan élvezettel és kimond-
hatatlan örömmel, felnőt és gyermek
egyaránt. „Amikor én kislány voltam”,
Selma Lagerlöf új könyvének első ma-
gyar nyelvű kiadása, amelynek utóza-
vából idézzük: „Olvassatok tehát, a jövő
álmaít szövegét, kedves, fiatal olva-
sónk ti is szorgalmasan Lagerlöf Selma
írásait, csöndes kis szobátokban, távol a
hétköznapok zajától és gondolatok sze-
retettel az ezüsthajú, szelidarcu mese-
mondóra, aki nektek a legnagyobbat
adta: igazi emberszívét.” A pompás ifju-
sági könyv Athenaeum kiadásban, remek
kiállításban, vastos kötetben 147.— lei.
Olcsóbb kiadásban 106.— lei minden
könyvkereskedésben, vagy Lepageál,
Cluj.

Ízlése szerinti szabott ruhát kap, ha

Bujdosó

uriszabóhoz fordul, ki több aranyéremmel lett kitüntetve
Timșoara III., Strada T. Cipariu 1, I (Református-ház)

Minden futás után megmerevedtek izmai

Miután Sloans Linimenttel kente eikerülte a merevedést

Sok sportember, aki valamilyen sportot, a gyakorlat bevégeztével nem fordít gondot testére, amely pedig nagy erőfeszítésnek volt kitéve. Igen sokszor már néhány hónapi gyakorlat után kénytelen kedvenc sportukat bbahagyni izomfájdalmak miatt, amelyeket legkülönbözőbb balesetek számlájára írnak.

Ha azonban a gyakorlat befejezte után a estűket azonnal bekennék Sloans Linimenttel, e kellemetlen fájdalmak teljesen megszűnnek. Ime, ezt írja egy ismert atléta:

„Valahányszor bevégeztem egy versenyfutást, bármilyen könnyű is volt az, minden zomban rettenetes fájdalmat éreztem, amelyek végül is az izmok megmerevedéséhez vezettek. Több mint egy óra hosszát tartó masszáz után engedett a merevség, de a fájdalmak nem szűntek meg. Egy szép napon egy barátom azt tanácsolta, hogy minden futás után testemet, de főleg az izmokat kenjem be azonnal a Sloans Liniment készítménnyel. Így is tettem és azóta nem ismerem az izomfájdalmakat és az izmok merevségét. Eltűntek, mintha letörölték volna.” M. G.

Futók, rútbálisták, rugbisták, boxolók, uszók, teniszjátékosok és mindazok számára, akik tornáznak, a Sloans Liniment készítmény hathatós szer, hogy megóvja izmokat a fájdalmaktól és a merevségtől.

Ha egy üveg Sloans Linimentet ugyanannyi alkohollal keverünk össze, tiszta, világos kávébarna folyadékot kapunk, amellyel bekennék izmainkat, megelénkítjük a vérkeringést. Az élénken keringő vér megtisztítja a testet minden mérgeztől és eliminálja azokat különböző uton.

Sloans Liniment nélkülözhetetlen a sportember számára, annál is inkább, mert különleg alkalmazandó szer.

A nagy üveg a kis üveg kétszeresénél többet tartalmaz. Kis üveg ára 35 lei, nagy üvegé 60 lei.

Az ország minden gyógyszerárában és drogeriájában kapható.

A RESITA-MALAXA CSOPORT TERJESZKEDESE. A romániai nehéziparban nagyarányú változás történt. A Resita-Malaxa csoport megvásárolta az Astra-Unio Vulcan műveket és vagonyárat. Az új vétel folytán a Resita-művek fegyverkezési osztályát Brasovba helyezik át.

Jorga professzor Gurie érsek mellé áll. Jorga a tanár tegnap a szenátus irodájában benyújtotta Tatarescu miniszterelnökhöz intézett kérelmét Gurie besszarabiai érsek ügyében. Ebben arra kéri a miniszterelnököt, hogy személyes közbelépésével rendezze Gurie érsek ügyét, mert nem tartja helyesnek, hogy pénzügyi természetű hibák miatt lealacsonyítsanak egy papot, aki nagy szolgálatot tett hazájának.

Rech K. Géza apátplébános újabb gyászsa. Ismét súlyos csapás érte Rech K. Géza második kerületi római katolikus apátplébánost, akinek csak nemrég halt meg édesatyja. Bécsben ötvenkét esztendőskorában most gyomorműét után váratlanul meghalt fivére, Rech József. Az elhalt a háború végéig tényleges katonatiszt volt, a háború után pedig Bécsben mint a Thonet-butorgyár főtisztviselője működött. Nemrég városunkban résztvevő édesatyja temetésén és senki nem sejtette, hogy a halál már leselkedik rája. Halálát gyászolja özvegye, született Rötter Mária, fia Rech Géza dr. Stralsundban, leánya Rech Grete gimnáziumi növendék Bécsben, két fivére, Rech K. Géza apátplébános és vitéz Raynay János Budapesten, nővére Pataki Sándorné, született Rech Mária, valamint nagyszámú rokonság. Az elhunyt temetése ma megy végbe Bécsben és azon résztvesz Rech K. Géza apátplébános is, aki tegnap utazott az osztrák fővárosba.

— A békeszerződések módosítása háborút jelent. Bratianu Dinu nyilatkozott a párisi L'Intransigeant című lap bucarestii munkatársa előtt és kijelentette, hogy a békeszerződések módosításának kívánsága egyet jelent a háború hirdetésével. A trianoni békeszerződés nagy történelmi igazságtalanságot tett jává. Az együttműködés lehetséges és kívánatos is, de csak a kölcsönös jószinteség, bizalom és mindenekelőtt a jelenlegi határok sérthetlensége alapján.

Ne ebben kétségbe

ha kínosza a REUMAI ASPIRIN TABLETTAK

enyhül és megszűnnek a fájdalmak!

BAYER

Ciano gróf és felesége tegnap este elutazott a magyar fővárosból

Ciano olasz külügyminiszter és felesége vasárnap Gödöllőn Horthy Miklós kormányzó vendége volt. Gödöllőn vadászaton vettek részt, ahol nyolcszáz fánál volt a vadásztársaság zsákmánya. Délután öt órakor visszatértek Budapestre, este résztvettek az Operaházban díszelőadáson, utána pedig megjelentek Kánya Kálmán külügyminiszter estélyén.

Tegnap délelőtt Ciano gróf ismételten tárgyalt Dr. Kálmán miniszterelnökkel és Kánya Kálmán külügyminiszterrel. Ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatosan félhivatalos nyilatkozatot adtak ki, amely szerint a megbeszéléseken a két országot érdeklő gazdasági kérdésekről volt szó. Hétfőn délután Ciano és felesége autón Örkénybe utaztak, ahol megtekintették a tiszti lovaglóiskolát. Félhat tájban visszatértek Budapestre és megtették előkészületeiket az elutazásra. Kíséretükkel együtt este nyolc órakor hagyták el a magyar fővárost. Ciano gróf elutazása előtt a sajtó útján küldött nyilatkozatot a magyar nemzetnek. Köszönését fejezte ki azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben Magyarországon része volt. A szívélyesség, amelyet tapasztalt, újabb bizonyítéka volt a magyar-olasz barátságának. A magyar kormányzó közeli római látogatása alkalmat fog szolgáltatni az olasz népnek, hogy a maga részéről Magyarország iránt érzett rokonszenvének kifejezést adjon.

Ciano gróf este a trieszti gyorsvonattal hagyta el Budapestet. A pályaudvar előtt körülbelül huszezer főnyi tömeg helyezkedett el, amely lelkesen éltette Ciano gróf és feleségét. A pályaudvaron Darányi Kálmán miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter és számos előkelőség jelent meg. A kormányzó szárnysegéde Ciano feleségének elhozta a kormányzó virágcsokrárt. Colonna herceg, budapesti olasz követ és Villani Frigyes báró kvirináli magyar követ beszélgettek még közvetlenül az elindulás előtt az olasz külügyminiszterrel. Nemsokára a zenekar rázendített egy indulóra és a gyorsvonat elhagyta a pályaudvart.

ROBBANÁS EGY MUNICIÓGYÁRBAN — HARMINC HALOTT. Marseille jelentés szerint Bains-Chamase községben a municiógyárban robbanás történt, amelynek harminc halottja és száznál több sebesültje van. Az egyik gyárhelyiségben történt a borzalmas robbanás, amely az egész épületet romhalmazzá változtatta át. A környéken nagy körzetben az ablakok mind betörték.

— Antonescu külügyminiszter Varsóba utazik. Varsói jelentés szerint Antonescu román külügyminiszter november 25-én hivatalos látogatásra a lengyel fővárosba érkezik.

— Magyar-cseh kereskedelmi tárgyalás. Budapesten tegnap magyar-csehszlovák kereskedelmi tárgyalás kezdődött. A tárgyalás célja az 1925. évi kereskedelmi szerződés kiegészítése.

— Leleplezett kommunista propaganda. Innsbruckból jelentik, hogy az ottani rendőrség két ügyvédet letartóztatott, akiknél nagy mennyiségben kommunista propagandaíratokat találtak német, magyar és cseh nyelven. A két ügyvéd beismerte, hogy a bécsi szovjetkövettség újabb nagyszabású propagandahadjáratot indított Ausztria, Magyarország és Csehszlovákia területén. Vallomásuk alapján Budapest és Prágában több embert letartóztattak.

— Az orvoskamara új vezetősége. A timisoarai orvoskamara most tartotta meg Suciu Eugen dr. helyettes elnök elnökleve alatt a tisztújító közgyűlést. Suciu dr. beszámolt az orvoskamara három évi működéséről és kegyelettel emlékezett meg az orvostársadalom halottairól. A pénztári jelentés után sor került a választásokra. Az orvoskamara elnökévé Suciu Eugen dr-t választották meg, míg az orvosi kamara tanácsába Sarlarescu Ioan dr., Pocrean Emil dr., Schwarz György dr. és Hoffmann Miklós dr. került. Póttagnak Joseph Arnold dr-t választották meg. Ezek után a legtöbb szavazatot Todan Iosif dr. kapta, aki megüresedés esetén mint kooptált tag kerül a tanácsba.

Kölcsönösen fosztogatták egymást a mohamedánok és keresztények

Beiruthban a ramazan-ünnep alkalmával súlyos összetűzésre került a sor a mohamedánok és keresztények között. A mohamedánok vasárnap délután tüntetéseket rendeztek a keresztények ellen, este nyolc órakor pedig behatoltak a keresztény negyedbe, ahol a keresztény üzleteket fosztogatni kezdtek. Az ellenük kivonult rendőrséget revolverlövésekkel fogadták. A hatóságok erre katonaságot vonultattak ki, amelynek nagy fáradozással sikerült a fosztogatókat szétoszlatni. A keresztények bosszúból viszont a mohamedán negyedbe vonultak és az

ottani mohamedán üzleteket rabolták ki. A rendőrségnek a katonasággal együtt csak nehezen sikerült a rablókat megfékezni. A zavargások során több villamos kocsi és ötvenhat magánautó elpusztítottak. A verekedéseknek öt halottja és huszonnyolc életveszélyes sebesültje van. A városban nagy nyugtalanság uralkodik. Az autókban állandóan katonai járőrök cirkálnak. A kereskedők nem merik üzleteiket kinyitni. A hatóságok aggodalommal tekintenek a közeli napok elé és igyekeznek széleskörű intézkedésekkel a további kilengéseket megakadályozni.

— Horthy Miklós november végén utazik Rómába. Rómából jelentik, hogy Horthy Miklós magyar kormányzó november 24-én érkezik oda. Ünnepeles fogadtatására nagy előkészületeket tesznek.

— Felfüggesztették az egyetlen magyar tanácsost. Mares megye állandó tanácsának Arkossy Jenő dr. református lelkész volt az egyetlen magyar tagja. A hivatalos lap most közölte a belügyminiszter rendeletét, amely Arkossy tanácsagságát megszünteti. Ez a rendelet meggyezerte nagy felháborítást keltett, mert semmiféle indokolást nem tartalmaz. A megye állandó tanácsának román tagjai Arkossyval a legteljesebb egyetértésben működtek. Arkossy Jenő dr. a közigazgatási bírósághoz fordult, amely felfüggesztésének hatálytalanságát kéri.

— Cigányok mulatás közben ellopták a pénzt egy gazdának. Puscaru Nicolae sannicolaulmarei lakos szombaton este ötvenegyszer lelei Timisoarára jött különböző bevásárlások eszközzésére. A pályaudvar közelében az egyik korcsmában megismerkedett Kovács Miklós cigánylegénnyel és két cigányleánnyal. Ezek társaságában mulatott hajnalig és körülbelül ötezer leit költött el. Egyszerre csak észrevette, hogy társasága eltűnt, de eltűnt megmaradt negyvenhatezer leie is. Erre azonnal kijáratodott és a rendőrségre szaladt, ahol feljelentést tett. Cotonel detektívönök megállapította, hogy a cigányok a hajnali vonattal Aradra utaztak. Gépkoicin utánuk száguldozt és a radnai vasuti állomáson sikerült is mindhármukat elfogni. A pénz legnagyobb részét megtalálták náluk.

Műkedvelői előadás akadályokkal

A Magyar Párt mehalai tagozatának műkedvelői nagy szorgalommal készültek a Marica grófnő operett szombat esti előadására. A közönség zsufolásig megtöltötte a termet és az előadás meg is kezdődött. Az első felvonás kitünő hangulatban pergett le és a közönség még többet remélt a másik és harmadik felvonástól. A darab folytatására azonban sajnálatos körülmények miatt nem került a sor. A Magyar Párt mehalai tagozata idejében megszerezte Bucurestiből a darab előadására az engedélyt, a helybeli engedély megszerzését pedig egy mehalai fiatalember vállalta magára, aki az ehhez szükséges iratokat és az illetékek befizetésére szolgáló pénzt is átvette. A szombati előadás folyamán derült ki azután, hogy az illető fiatalember könnyelmű hanyagságból nem műkedvelői előadásra, hanem társasvacsorára szóló engedélyt szerzett. Erre való tekintettel a rendőrség közegei a Marica grófnő előadásának folytatását nem engedték meg.

AZ OLASZ CSAPATOK ELŐNYOMULÁSA ABESSZINIÁBAN. A Stefáni-ügynökség jelenti Addis-Abeából, hogy az olasz csapatok gyorsan nyomulnak elő Abessziniá nyugati részében. Uloga és Darima tartományok fölött harminc egységből álló olasz repülőraj szállott el. Ezeknek a tartományoknak a lakossága nem fejt ki homályabb ellentétet az előnyomuló olasz katonasággal szemben.

— Az aradi magyarság vezető tagjának hírtelen halála. Aradon tragikus körülmények között halt meg Nagy Sándor dr. ügyvéd, volt magyar országgyűlési képviselő és a Magyar Párt aradi tagozatának alelnöke. A hatvanhat éves ügyvédnek a törvényszéken volt dolga, amelynek folyosóján hirtelen a szívéhez kapott és összeesett. Mire segítségére siettek, már halott volt. Megállapították, hogy halálát szívizélhűtés okozta. Hirtelen halála mély részvétet keltett Arad magyarsága körében, amely őszinte gyászszal kísérte utolsó útjára.

— Pap Illés dr.: Lessing. A timisoarai zsidó középiskolák volt növendékeinek szövetsége a télen ismét folytatja az előbbi években bevált kulturelőadási sorozatát. Az évadnyitó előadást Pap Illés dr. ügyvezető elnök Lessing címen e hó 24-én, kedden este 9 órakor tartja a Lloyd-klub nagytermében. Belépődíj nincs. A szövetség tagjait, valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Kegyelem a kisebbségekhez tartozó politikai elitélek számára.** A Curentul értesülése szerint Jorga tanár, volt miniszterelnök, azzal a tervvel foglalkozik, hogy Carol királytól kegyelmet fog kérni a kisebbségekhez tartozó politikai elitélek számára. Jorga professzor kijelentette, hogy semmi sem bizonyítaná jobban a román öntudatosság meg erősödését, mint ez a királyi kegyelem, amelyben azok részesülnek, akiket az állam elleni büncselekmények miatt ítélték el. A Curentul hozzáfűzi, hogy Jorga tanárnak ezt a tervét Tatarescu miniszterelnök is támogatja.

— Számos nő elköveti azt a hibát, hogy félbeszakítja a szépségápolást, amelynek azután sokszor kellemetlen következményei mutatkoznak. Pedig milyen egyszerű a teint helyes ápolása és egészségben való megtartása. A legfontosabb parancs a porusok tisztántartása. Este a pudertől és az arckrémről is meg kell szabadítani a bőrt, mert lélegznie akar. Erre csak egyetlen szer van: a Scherk-arcviz, amely minden bőrnek megfelel. Fiatalos külsőt kölcsönöz és megszépíti az arcbőrt. Milyen egyszerű ennek az elérése. Reggel és este a Scherk-arcvizbe mártott vattával kell letörölni az arcot.

— **Kosztolányi-utca Szabadkán.** A Vas Károly, az ismert jugoszláviai magyar író beadványt intézett Szabadka város vezetőségéhez és kéri, hogy a Gimnázium-utcát, amelyben az elhunyt Kosztolányi Dezső író szülőháza áll, Kosztolányi-utcának nevezzék el. Beadványában hangsúlyozza, hogy Kosztolányi Dezső írói munkásságával csak díszet szerzett szülővárosának, amely önmagát tiszteli meg, ha nagy szülöttjéről utcát nevez el. Rámutat arra, hogy Ujvidéken a változott imperium alatt is változatlanul megmaradt a Kölcsey-utca, Kisfaludy-utca, Arany János-utca és a Deák Ferenc-utca, amivel Ujvidék városa a kulturális megértés tanujelét adja.

Orvosilag ajánlva. Huszonhat állam egészségét óvja. Ügyeljen az „OLLA” márkára. Ne lozadjon el utánzókat.

Sport

A Ripensia legyőzte oradeai ellenfelét, míg a lilák súlyos vereséget szenvedtek az Universitateától

A nemzeti ligabajnokságban a Ripensia az utolsó őszi mérkőzését játszotta a CAO ellen. A Bodo a nélkül játszó oradeai csapat csatársora nem tudott megbirkózni a Ripensia védelmével. Ezzel szemben a Ripensia csatárai nagy igyekezettel küzdöttek és sikerült is 3:1 (2:1) arányban megszerezni a győzelmet. A Ripensia tizenhárom ponttal vonult téli pihenőre.

Clujon

a Chinezul—Ilsa felforgatott csapata 6:1 (2:0) arányú súlyos vereséget szenvedett az Universitatea csapatától. A lilák kedvetlenül játszottak és főleg ennek tudható be a katasztrófális eredmény.

Aradon

az elbizakodott munkáscsapat gólnélküli döntetlent ért el a Juventus ellen. A fővárosi csapat védelme keményen játszott és sikerült is egy pontot elvenni az aradi csapattól.

A C-liga bajnokság eredményei

A C-liga bajnokság eredményei a következők: Resitan az UDR kitiűnően játszó csapata 3:0 (1:0) arányban győzött a Minerul együttese ellen. A Progresul 2:0-ra verte a Fulgerul, míg a Banatul—Politechnica mérkőzés 3:3 döntetlen eredményű végződött.

Kerületi bajnokság

Az első osztályú bajnoki mérkőzések eredményei: Vultur—Bohn 3:2 (1:1), Rapid—Patria 4:0 (0:0), Freidorf—Staruinta Unirea 1:1, Fratelia—Jimboliana 1:1 (0:0), CFR—Galvani 1:0 (1:0), Hertha—Venus 4:0. A másodosztályú bajnokság eredményei: III. kerületi FC—Dacia 2:1 (2:1), Jandarmi—Victoria 4:2 (2:1), Fortuna—RGMF 6:0 (2:0), Dura—CSHN 1:0 (0:0). A Kadima—IOGT és a Juventus—Hajduk mérkőzések az IOGT, illetve Hajduk meg nem jelenése miatt elmaradtak.

Husz évi fegyház két asszony életért.

Megirtuk, hogy Nagybecskerek egyik külső-kén Zsivanovics Illés harminchat esztendő földműves féltékenységi rohamában agyonlőtte vadházastársát, Mihailovics Jokát és ennek anyját, aki leánya segítségére sietett. A nagybecskereki törvényszék Zsivanovicsot a fiatalasszony meggyilkolásáért tizenkét, az anya megöléséért pedig tizenhárom évi fegyházra ítélte és az összbitetést husz évi fegyházban állapította meg.

Komoly bonyodalmak egy tehén miatt.

Erdélyi István és Molnár Bertalan csengeri gazdálkodók, akiknek Romániában birtokuk van, szabályos iratokkal átjártak a határon és Satumaren tehenet vásároltak. A tehenet Oar községben az egyik gazdálkodó istállójában helyezték el azzal, hogy a tehén után trágyához jussanak. A Csengerben lakó földművesek ugyanis nem hozhatnak át Romániába trágyát földjeik feljavítására. Ezért volt szükségük a tehenre. A csendőrség azonban gyanusnak találta a dolgot és mivel úgy tudták, hogy a tehenet a határ felé vitték, bizonyosra vették, hogy azt át csempészték Magyarországra. Ezért a két gazdát egyenként kétezer lei pénzbüntetéssel sújtották. A gazdálkodók megfelebbeték a bírságot, mert nem akartak csempészni.

Oradean

a Gloria is pontot veszített a Crisana ellen. A Gloria az első félidőben többet támadott, de fölényét nem tudta kihasználni. A második félidőben egyenlő ellenfelek küzdöttek és így az 1:1 eredmény helyesen fejezi az erőviszonyokat.

Bucurestiben

a Victoria csapata 6:1 (4:1) arányban győzött az Unirea-Tricolor ellen. a clujji együttes lendületes játékával valóságos legázolta ellenfelét.

A B-liga

eredményei a következők: a helybeli CAMT csapata Satumaren 3:1 (1:0) arányú vereséget szenvedett az Olimpia együttesétől. Lugojon a Vulturi 6:1-re győzött az oradeai Staruinta ellen. Craiovan a Crai Iovan csapata győzött 3:2 arányban a CFR Simeria ellen. Alba Julian a Jiul csapata 2:1 arányban megverte az Unirea együttesét, míg Targumuresen a Mures 6:0 arányú győzelmet aratott a Victoria ellen.

Budapest válogatottja

Párisban vereséget szenvedett

Külföldön a legnagyobb érdeklődés a Németország—Olaszország válogatott labdarugómérkőzés iránt nyilvánult meg. A berlini olimpiai stadionban lejátszott mérkőzés 2:2 (2:1) arányban döntetlenül végződött.

Párisban Budapest válogatott csapata mérkőzött a francia főváros válogatott csapatával. A budapesti válogatott végig fölényben játszott, de csatársora gólképtelen volt és így a párisi csapat győzött 2:1 (1:0) eredménnyel.

Budapesten a nemzeti ligabajnokság eredményei a következők: Szeged—Budai 2:1, III. kerületi FC—Soroksár 2:0, Phöbus—Kispest 3:2, Haladás—Elektromos 0:0, Bocskai—Budafok 6:0 (4:0).

Életunt fiatal bártáncosnő.

Lugojon Fedor Grete, tizenhét esztendő bártáncosnő, öngyilkossági szándékkal kőszodaoldatot ivott. A szerencsétlen leányt, akinek állapota súlyos, kórházba szállították.

* Számok csodavilága.

Kétféle csodavilág van. Az egyik a mesék csodavilága, törpékkel, tündérekkel és óriásokkal, a másik csodavilág a természet valóságos világa. Színes és változatos a mesék csodavilága, de mennyivei káprázatosabb és dusabb a természet csodavilága. Am van még egy csodavilág is, a számok csodavilága. Csűrös Zoltán: „A számok csodavilága” c. pompás új és modern ifjusági könyv Nemes Török János rajzaival olyan ifjusági könyv, amilyen még nem volt. A számok varázslókká változnak, megnagyitva a kicsit és parányivá zsugorítva az óriásit. A könyv minden sora, minden rajza mulatságos, élvezetes, amellet tanító nevelő és felvilágosító. Az Athenaeum kiadásában, remek kiállításban és kötésben 106 lei minden könyvkereskedésben, vagy Japagnál, Cluj.

— **Katalin-bál.** A sannicolaulmarei Dal és Közművelődési Egyesület szombaton, november 21-én este kilenc órakor a Fekete Sas szálloda összes termeiben Katalin-bált és ezzel kapcsolatosan kacagóestét rendez. A beléptidíjak negyven, harminc és husz leibe kerülnek. Másnap, november 22-én délután félnyolc órakor a műsort gyermekdelután keretében megismétlik. Ennek beléptidíjait husz és tiz leiben szabták meg személyenként. A táncmulatságon a zenét cigányzenekar és az egyesület jazz-zenekara szolgáltatja.

— **Jogerősen felmentették a férjgyilkossággal vádolt asszonyt.** A fővárosi semmitűzők most foglalkozott Burtea Vasilené perével, akit a clujji ügyészség azal vádolt, hogy erős felidulásban agyonlőtte a férjét, Burtea Vasile banktisztviselőt. A clujji törvényszék egy évi fogházbüntetéssel sújtotta az asszonyt, de az ítéletábla megemmitte az ítéletet felmentette. A semmitűzők úgy találta, hogy Burteanc a terhére rótt büncselekmény elkövetésében ártatlan és ezért megerősítette a clujji ítéletábla felmentő ítéletét.

— **Három életunt.** Vasárnap három szerencsétlen ember akarta eldobni életét. Davidovics Aranka harmincöt éves házartársbeli nő a II. kerületi Stefan cel Mare-utca 50 szám alatti lakásán aszpinnel megmérgezte magát. Szabó Mária huszonnyolc éves állástalan leány kőszodaoldatot ivott. Roca Andrei ötven éves munkás a II. kerületi Negruzzi-utca 10 szám alatti lakásán felakasztotta magát, de idejekorán levágták. A mentők mindhárom életuntat első segélyben részesítették, majd kórházba szállították.

— **Kétezer munkanélküli éhségfelvonulása Londonban.** Londonban vasárnap Anglia különböző részeiből kétezer munkanélküli gyülekezett össze éhségfelvonulásra. A felvonulás minden rendzavarrás nélkül ment végbe. Délután, amikor a felvonulás résztvevői összegyülekeztek a Gíng-állomáson, hogy hazautazanak, előbb elénekelték az internacionalét és vörös lobogókat lengettek.

— **Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sapádság, mirigybetegségek, ekcémák, furunkulusok** eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felfrissíti. Az orvosok ajánlják.

— **Nyolc betörést követett el.** Még a hadgyakorlatok alatt történt, hogy Lugojon a Marasesti és Pleвна utcákban nyolc helyen is betörték és a lakásokból ruha és fehérneműt, valamint ékszereket vittek el. A rendőrség megállapította, hogy a betöréseket Sabin Vasile huszonkét éves katona követte el, aki a hadgyakorlatok idején az állomási épület raktáránál teljesített őrszolgálatot. Három óra hosszat volt őrségen és utána hat óra szabad ideje volt. Szabad idejét használta fel a betörésekre. Az ellopott holmit vadházastársának, Caldaras Mária cigányasszonynál helyezte el, aki a zsákmányt már értékesítette is. A katonát kihallgatása után átadják a hadbírósnak.

TERMINUS

Bár / Varieté

atrakciós november havi műsora:

Trio Hamilton, zsonglörök, akrobaták, 6 dresszírozott kutyával
Duo Milton, belgrádi szám, mondain táncokkal
Duo Malek, kórikus nyújtóakrobaták
Mara Maren, becsi groteszk táncművész nő
Mirabell, akrobata táncművész nő
5 Violetta girls
Cornél-Jazz Wessely Pál énekszámaival
 Kezlepte pont fél 11 órakor

Közgazdaság

Szoros gazdasági kapcsolat létesül Németország és Ausztria között

Középeurópa gazdasági életének nagy szenzációja van. Németország és Ausztria szoros gazdasági kapcsolatokat létesít egymással. Tegnap Clodius német birodalmi kormánytanácsossal az élén gazdasági bizottság érkezett Bécsbe, hogy az osztrák kormány szakértőivel a két ország között a gazdasági kapcsolatok szorosabbá tételéről tárgyaljon. Erre vonatkozólag a két állam kormányai között már előzetes diplomáciai megbeszélések folytak. Ezeknek értelmében Németország

Ausztriától hatvan millió schilling értékben tejet, fát és burgonyát vesz át. Az osztrák kormány ezzel szemben negyven millió schilling értékben Németországban tankokat és repülőgépeket rendel, a fennmaradó husz millió schillingért pedig beszózott heringet és más árucikket hoz be Németországból.

Ezzel kapcsolatosan befejezett tényként jelentik azt is, hogy Schmidt Guidó osztrák külügyi államtitkár ezen a héten Berlinbe utazik. Valószínűleg esütörtökön indul.

Megsemmisítette a bíróság az új repülőter munkálatainak árlejtését

Annak idején megirtuk, hogy a város által a helybeli repülőter munkáinak elvégzése érdekében megtartott árlejtés a legolcsóbb ajánlatot a Timis építési vállalat nyújtotta be, azonban a város az építkezéssel mégis a Schmiediger hucrestii vállalatot bízta meg, holott annak ajánlata a legmagasabb volt és azt csak későbbben csökkentette. A Timis építési vállalat panasszal fordult a helybeli közigazgatási felülvizsgálati bírósághoz és kérte az árlejtés megsemmisítését. A közigazgatási felülvizsgálati bi-

róság tegnap tartotta meg tárgyalását és megállapította, hogy a város nem a szabályszerűen megtartott árlejtés, hanem utólagos ajánlat alapján bízta meg a Schmiediger céget a repülőter megépítésével és ezért az árlejtést megsemmisítette.

Ebből az ügyből kifolyólag további komplikációk várhatók, mivel a Schmiediger cég nem várta be a felelősség elintézését, hanem már az ősz elején belefogott a munkálatba és annak egy részét már el is végezte.

A lepecsételt pálinkafőző üstök. Napok előtt a pénzügyigazgatóság tisztviselői végigjárták a falvakat és lepecsételték a pálinkafőző üstöket. A vendéglősök ipartársulatának közbenjárására az üstökről most a pecsétet eltávolították.

Szünetel a gabonaüzlet. A Constanta felé irányuló buszszállítás egyelőre teljesen szünetel és ez kellemetlen kihatással van a bányászati gabonapiacra, mert a kereslet végleg ellenyhult és a piac üzletlenné. A többi gabonanemű irányzata is lanyha és az üzleti forgalom szintén megakadt. Az árak a következők: új buza 78 kilós 405, 79—80 kilós 410, ótengeri 310, új tengeri 230, decemberi szállítást 240, zab 260, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 320, korpa 230, muharmag 420, tökmag 600, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. A lucernamag 26 és a lóheremag 25 lei kilónként.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 40—40.50, drachma 8.88—0.92, cseh korona 5—5.03, olasz lira 6.05—6.15, osztrák schilling 26.50—26.70.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Francia frank 4.25—4.50, svájci frank 22—23.75, angol font 491.70—492.75, olasz lira 5—5.50, dollár 90.50—100, belgas 16.50—17, hollandi forint 52—55, cseh korona 4.50—5, osztrák schilling 23.50—24.50, pengő 25—28, német márka 40—42, dinár 2.90—3.10, leva 0.90—1.25, zloty 18.75—19.50. Ezekhez az árfolyamokhoz a valuta felárat külön hozzá kell számítani.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9.80—10, svájci frank 47—48, dollár 198—200, angol font 985—1000, lira 9.80—10, osztrák schilling 33.50—34, magyar pengő 34.50—35, dinár 3.65—3.75, cseh korona 5.70—5.80, német márka 42—43, Napoleon arany 1300—1320, arany font 1600—1630.

KOPROL

az egész világon ismert csokoládépasztilla a legkínzóbb ellenszere a ROSSZ EMESZTÉS-NEK, a MIGRÉNNEK, a SZÉKREKÉDESNEK, az EMESZTŐ szervék INFEKCIÓJÁNAK.

Művészet

Pintér Böske előadó estje. Kiemelkedő művészi esemény színhelye lesz november 26-án este a Magyar Ház nagyterme. Pintér Böske a kitünő primadonna és előadóművész Medgyaszay Vilma és Súlyom Janka műsorából szonokat, tangó és filmslágerket énekel. Az est külön szenzációja a „Nő és a szerelem” című szatíra lesz. A mindvégig színes, ujszerű és mulattató műsort a kitünő Shnghai-duó ragyogó táncprodukciói egészítik ki.

MOZI

MOZIK MŰSORA:
Kedd, november 17.

Apolló-mozi: Csókvásár.
Capitol-mozi: Csókvásár.
Tivoli-mozi: A Vörös Pimpernel.

OLVASSA ÉS TERJESSZE
A DÉLI HIRLAPOT!

ALIBI

— Regény —

Írta: F. Balla Erzsébet

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936./37.)

20

A láрма morajja szelidül. A lélegzet megáll a mellében. Korda Péter kiegyenesedik és hangosan érthetően mondja:

— A vádat megértettem és bűnösnek érzem magamat...

A terem felzsong. Szenvedélyes megjegyzések röpködnek, a tömött padok recsegnek. Az elnök jobbra a csengő nyelén megmozdul, baljában ceruza, kopog az asztalon. A főügyész felemeli a fejét. A tekintete a vádlott tekintetére kapcsolódik.

— Mit tud ehhez a vád ellen? — kérdezte professzor szigorral az elnök. A vádlott felemeli a fejét:

— Nincs számomra mentség, — szól ünnepélyesen csengő hangon, majdnem büszkén. Megölttem a jótévőt, ha nem is előre megfontolt szándékkal, de indulataimnak aljas fellobbanásában, alkoholos mámorban, de cselekvő és elhatározó képességemnek teljes birtokában. A körülmények és a tanuallomások egyhangulag ellenem szólnak. Kérem bíráimat, süjtősanak le rám a törvény teljes szigorával, annál is inkább, mert az első kihallgatás alkalmával gyáva módon hamis jegyzőkönyvi adatokkal akartam az igazságot leplezni.

Bónis Valér nyakig ül a jegyzetei között, izzad, a homlokát törülgeti. Az elnök megtartja tárgyilagosságát, a hallgatóság feszeng. Valami embertelen van ebben a nyilt, leplezetlen, majdnem dűris önvádban.

A vádlottnak nincsenek könnyen megérthető emberi gyengéi, pillanatok alatt elveszti a hallgatóság szimpatiaját. Hiszen ez egy unalmas, makacs öngyilkos. Ez leszírkiitti itt az egész szép izgalmas véres circuszt. Azok, akik csak nagynehezen jutottak belépőjegyhez, most méltán bosszankodnak. Az attrakció nem váltotta be a várakozást: színtelen, erőtlén, gyenge.

A tárgyalóterem törzsközsége — különböző szenzá-

cióhoz van szokva. Most neheztel, unatkozik. Unalmában csámcsog, zsong, csoszog, sóhajt, csapkod. A kiegészítő tanuallomások szürkén peregnek le. Megy minden mint a karikacsapás.

Egyetlen homályos pont: hogyan tudott az erősen illuminált állapotban lévő vádlott az Andrassy-ut bérházból észrevétlenül távozni. A portás szerint az egyes lakásokból csoportok és népes társaságok távoztak el, még az éjfél órákban is. Vádlott szót kér és esküvel kívánja bizonyítani, hogy egy ilyen távozó csoporthoz csatlakozott az éjfél órákban. Az elnök lezárja a tanuallomások jegyzőkönyvét.

Tíz óra. Minden fej a főügyész felé fordul, aki lassan feláll a helyén. Áhítatos, pissenés nélküli csend. Hallani lehet a folyosóra szorultak távoli lármáját. A főügyész nagyon sápadt fekete talárjában. Fénytelen mély hangja végigborzong a gerinceken.

— Korda Péter, ez a zseniális ember — szól — száz százalékgig felelős a gyilkosságért, amit elkövetett. Elkövette pedig előre megfontolt szándékkal, bizonyíték annak a minden társadalmi rendet felforgató világszemléletnek a nevében, amely éppen a zseniális embereket keríti igen gyakran a hatalmába.

— Korda Péter ahhoz a háborús generációhoz tartozik, amely úgy kíván élni, idegrendszerbeli és sajnós, helyzeti adottságainál fogva, mint az egér az oxigénben. Nem képes bevárni, míg idők és körülmények megérlelődnek a számára. Nem akar egy életet áldozni arra, hogy nyugodtan élvezhesse munkája gyümölcsét. A pillanat embere, a pillanatnak kíván élni minden idegszálával, minden természetes fejlődés, nyugodt tempója ellenére. Rögtön, minden skrupulus nélkül, elveszi amit akar és ha akadályt lát az útjában, megdöbentő hidegvérrel távolítja el azt. Nem néz eszközökre, nem néz etikai és erkölcsi törvényekre. Vélte jogait gyakorolja, amikor tör, zuz, rombol a maga kétes céljainak érdekében.

— Ez a jelenség mélyen gyökerező veszedelmes fekélynek a tünete a társadalom testén. Kiméletlen kézzel kell hozzányulni, hogy el ne burjánozzon. Kémény szigorral kell felelősségre vonnunk ennek a jelenségnek minden ellenszenves és cinikus képviselőjét. Korda Péter klinikai példája az „új típusnak”, aho-

gyan ezek az ifju rombolók fenhéjazva nevezik magukat. Átitatva veszedelmes tanokkal és amellet intelligenciával, nem tátozó bizto kézzel fojtja meg a jótévőt, amikor az nem hajlandó rögtön egész vagyont áldozni az ő homályos céljainak érdekében. Előbb bujkál az igazságszolgálatás elől, majd minden terhelő bizonyíték ellenére cinikusan tagad és végül, mikor nyaka körül megszorul a bizonyítékok és érvek hurokja, éppen olyan cinikusan mindent beismert. Ime Korda Péter, az új típus képviselője, a tulkulturált, a gerinctelen, az orvul romboló, a tulérett kultura vadhajtása.

— Egy pillanatig sem szabad gyengéknek lennünk az időknek ezzel a veszedelmes kreaturájával szemben, különben végső romlás idezünk a kulturára, az országra, a társadalomra. Ki kell irtanunk a mérgeforrást irtalom nélkül. Igenis, süjtőson le a törvény teljes szigorával. Én tehát a magam részéről a törvény piedesztáljának, erről a megszentelt helyéről a megszufoolt igazság, a felháborított emberi szolidaritás nevében halált kérek Korda Péter fejére.

— Halál! — zsong fel a terem. Ügyész és vádlott sápadtan merednek egymásra. Az óra lassan veri ki a tizenegyet a tárgyalóterem falán és sok száz kilóméternyire Budapestől Korda Magda ágya fölött a szállodai szobában.

— Halál! — sikolt fel az asszony és a feje elhanyatlik a párnán. Fiatal, sápadt, kamazsarc hajlik föléje.

— Magda... — kérleli remegve — drágám... szegény drágám...

Az asszony nem mozdul. Fehér arcán könnyek folynak hunyt pillái alól. Feje súlyosan hátrasüpped a párnákon. A fiu didergő szájjal, belecsókol az asszony könnyektől sikos arcába.

— Hát így fáj, — kérdegeti szorongva — hát ennyire? Magda, ennyire?

Az asszony teste elmered a karjai között. A fiu sebzetten felkiált:

— Ne... Magda, nem... nem! Hát tudd meg... nem bírom, hogy így szenvedj... Magda, én voltam! Én öltem meg... én!

(Folyt. köv.)

Rádió

Kedd, november 17. Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 14.50: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18.15: Szórakoztatólemez. 19.15: Gramofonlemez. 19.55: Felolvasás. 20.15: Gherman Lisette zongorázik. Goungod—Liszt: Keringő a Faustból. Wieniawski: Versenykeringő. Grünfeld: Versenyátirat Strauss János-motivumokra. Schulhoff: Brillianskeringő. 20.55: Namescu Tana énekel. Brahms: Örök szerelem. Berlin: Dal; Bemberg: Szerenád. Cavadia: Mit akarsz? Andrescu: Busongás. 21.30: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 23.20: Szórakoztatólemez. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: A rádió szalózenekara. 15.40: Hírek. 17.10: Asszonyoknál. 18: Kotsis Iván dr. előadása. 18.30: Tihanyi Vilma énekel. 19: A Turul Szövetség szegedi kerületének tisztáborozása. 19.50: Hanglemezek. 21: Kis

szinpad: Két szomszédgyár. 22.10: Hírek. 23.35: Cigányzene. 24: Időjárásjelentés. 1.05: Hírek. Budapest II. 19: Lehár-hanglemez. 19.50: Mezőgazdasági félóra. 21: Láng Erzsébet cembaloszámai. 21.35: Hírek. 21.55: Szalózenekar játéka. Bécs. 18.30: Vegyes-zene. 21: Bécsi dalok. 23.20: Vonós-negyves. 24.15: Könnyű-zene. Belgrad. 19: Jazz. 20.50: Hegedűjáték. 21.20: Népdalok. 22.20: A rádiózenekar játéka. 23.20: Szórakoztató-zene. Berlin. 20: Vegyes-zene. 21.10: Szórakoztató-zene. Deutschlandsender. 20: Zene, dalokkal. 23.20: Balettzene. 24: Táncczene. Milánó. 18.15: Táncczene. 21.40: Opera, utána táncczene. München. 21.10: Lemezek. 24: Zene, dalokkal. Prága. 23.15: Vonós-negyves. Róma. 20: Lemezek. 23: Zongorahangverseny. 23.45: Táncczene. 24.15: Táncczene. Stockholm. 23: Kamarazene. Strassbourg. 21.15: Táncczene. 22.15: Lemezek. Stuttgart. 19.45: Vegyes-zene. 21.10: Lemezek. 21.45: Csajkovszkij-est. 1: Táncczene. Varsó. 20.20: A rádiózenekar hangversenye. 21: Szimfonikus-hangverseny. 23.45: Táncczene.

Szerda, november 18. Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18: Felolvasás. 18.15: Gramofonlemez. 18.30: Lett-lemez. 19.15: Zenetörténeti előadás a francia operáról a rádiózenekar hangpéldával. 20.35: Verdi: Aida, opera. Közvetítés az Operaházról. Felvonásokközben hírek. Budapest I. 7.45: Torna. Utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.40: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 18: Rác Aladár cimbalmozik. 18.30: Sidó Zoltán dr. előadása. 19: Cigányzene. 19.50: Fodor Ferenc dr. előadása. 20.20: Rigó Magda énekel. 20.50: Németh Károly vidám csevegése. 21.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.40: Hírek. 23: Külügyi negyedóra. 23.15: Táncclemezek. 24.05: A rádió szalózenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.20: Olasz nyelvoktatás. 19.50: Kurina Simi és cigányzeneka-

ra muzsikál. 20.20: Elbeszélés. 20.50: Hanglemezek. 21.50: Hírek. Bécs. 18.05: Dal. 20.25: Opera. 22.55: A rádiózenekar játéka. 23.20: Szórakoztató-zene. 24.10: Hangverseny. 24.45: Jazz zongorán. Belgrad. 1: Ének. 20.50: Népdalok. 22.30: Lemez. 23.20: Négyes. Berlin. 20: Orgona. 20.1: Hegedű és zongora. 21: Esti zene. 22: Vegyes-zene. Deutschlandsender. 19.30: Lemezek. 21: Zenekari hangverseny. 24: Lemez. Milánó. 22.05: Szimfonikus hangverseny, utána táncczene. München. 20: Táncczene. 21: Vegyes-zene. 22.20: Dal. Prága. 18.50: Lemezek. 21.25: A filharmonikus hangversenye. 23.15: Zenekari hangverseny. Róma. 21.40: Operett, utána táncczene. Stockholm. 21: Katonazene. 22.30: Lemezek. 23: Táncczene. Strassbourg. 21.1: Lemezek. 22.15: Lemez. 22.30: Szórakoztató-zene. Stuttgart. 20.15: Kamarahangverseny. 21.45: Rádiózene. 23.30: Hegedű és zongora. Varsó. 20.20: Balettzene. 21: Lemezek. 22: Chopin-művek. 22.30: Vonós-negyves. 23: Táncczene.

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 lei fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ugyan a hirdetésekre a jelíggel ellátott iróbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legelősebb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő Csatás Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 4. Fabrica: Kardos-traffic, Piata Traian és Str. Merour sarok. Principele Carol Marb-traffic, Piata Kútul. A hirdetésű minden esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Mindenes szobaleányt

keresek azonnali belépésre. Dr. Butean, I., Bulev. Reg. Ferdinand 8. II. ajtó 1. (4863)

Állást keres

Diesel motorhoz

perfekt gépész, vagy lakatosi állást keres. Nagy, II., Str. Inocentiu Klein 12. (3022)

Vakás

Modern

8-szobás lakás III. kerületben, Piata Lahovarin, új házban, balkonnal, szép kilátással, olcsón kiadó. Cim a kiadóban. (4855)

1-szobás

kerti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

Kubán Endre

Föld-

rengés

című versköteté legközelebb megjelenik

200, 100 és 50 leies kiadásban

Előjegyzéseket elfogad a

Déli Hírlap

kiadóhivatala

Timisoara I., Pia Brătianu

Adás-vétel

Karácsonyi kedvezmény

aki folyó hó 25-ig szerzi be ajándékait üzletben, az elismerten olcsó alkalmi árámból 5% kedvezményt kap. Kirakataimat olcsó áráimmal kérem megtekinteni.

STERNBERG

Strada Mercy (839)

Eladó

kis családi ház 366 négyzetöl, 1500 drb. csemegecsöztötökével, 187 nemes gyümölcsfával. Ügynökök díjaztatnak. Abraham, Ronat, Str. Magdi 42. (4868)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari szaklapja

Gazeta Restauratorilor si Rotellerilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

Különléte

Olcsón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glorie 9. Adam Willweith. (4382)

Leszaladt harisnyaszemek

felszedését pontosan és olcsón vállalom. II. ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujtér sarokház.

Fordító-irodám

2., Piata Brătianu 2 sz. alatt (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár, Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80.- leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványsszámot (5 lei bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara Előfizetési megrendelését azonnal elintézzük.

tanácsai alapján kezeli

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100.— lei
félévre 200.— lei
egész évre 400.— lei

Magyar könyvujdonságok

Barabás:

Ez a világ eladó

Benoit:

Nyugat asszonya

Fallada:

Egy öreg szív utnak indul

Farkas:

Öreg diák visszánéz

Havas:

Kék vonal

Köves:

Csavargók menetrendje

Lagerlöf:

Amikor én kislány voltam

Mann:

József Egyiptomban

Nordhoff:

Lázadók

Pantjorov:

Eg a Volga

Földes Jolán:

Mária jól éreli

Kaphatók:

CULTURA

könyvkereskedésben

Timisoara IV., Bulev. Carol 16.

Telefon: 15-07

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben.

Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Peke's Sashor” I., Piata I. C. Brătianu